

Forslag til forespørgselsdebat om, hvilke barrierer der er om målet om énsprogethed i den offentlige administration.

(Vivian Motzfeldt, Medlem af Inatsisartut, Siumut)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke)

1. behandling

Naalakkersuisut takker medlem af Inatsisartut Vivian Motzfeldt, Siumut, for forslag til forespørgselsdebat om, hvilke barrierer der er om målet om énsprogethed i den offentlige administration. Forslagsstilleren kommer blandt andet ind på, at det er på tide at vi fuldt ud respekterer vort sprog og begynder at udvikle en officiel grønlandsk administration baseret på grønlandske præmisser.

Spørgsmålet om hvilke barrierer, der er i målet om énsprogethed i den offentlige administration, kan vinkles på mange måder. Det kan være et holdningsspørgsmål, ressourcespørgsmål, økonomisk spørgsmål, planlægningsspørgsmål og et spørgsmål om tid. I Selvstyrelovens § 20 er det fastsat, at det grønlandske sprog er det officielle sprog. Og i 2010 vedtog Inatsisartut inatsisartutlov om sprogpolitik (sprogloven), hvor det er fastsat, ”at det grønlandske sprog er det officielle sprog i Grønland og at det grønlandske sprog anvendes i offentlige forhold”. Derudover er det fastsat, at det danske sprog kan anvendes i offentlige forhold, og at engelsk og andre fremmedsprog kan anvendes i det omfang, der er behov herfor.

I sprogloven er det desuden bestemt, at private virksomheder med mindst 10 ansatte, offentlige virksomheder og myndigheder skal udarbejde en sprogpolitik. Denne bestemmelse giver mulighed for at fastsætte, hvilken sprogpolitik blandt andet den offentlige administration skal have.

I forhold til tolkning i den offentlige administration, så har Naalakkersuisut i 2016 finansieret en udvikling af en maskinoversætter. Sprogsekretariatet er i gang med at udvikle denne. Der er tale om et 5 årigt projekt, som forventes at færdiggøres i 2021.

Naalakkersuisut ser frem til dette arbejde og håber samtidig, at udgifter til tolkning i den offentlige administration mærkbart nedsættes, når den tages i brug. Naalakkersuisut er således enig med forlagsstiller i, at det er omkostningstung administration vi har i landet i dag.

I forhold til uddannelse, så ønsker Naalakkersuisut, at skoleelevers kundskaber i grønlandsk, dansk og engelsk skal styrkes, og en ekspertgruppe er i gang med at arbejde med dette. Naalakkersuisut er bekendt med, at nogle af folkeskolerne ikke benytter bestemmelsen

omkring at skulle tilbyde ikke-grønlandsktalende folkeskoleelever supplerende grønlandskundervisning i folkeskolen. Naalakkersuisut vil gerne følge op på dette for at kunne tilbyde ikke-grønlandsktalende folkeskoleelever den bedst mulige start for indføring i sproget grønlandsk.

I forhold til besættelse af stillinger i det offentlige og i de offentlige ejede virksomheder, så drøftede Inatsisartut et beslutningsforslag under FM 2016, stillet af medlem af Inatsisartut Vivian Motzfeldt. Ligeledes drøftede Inatsisartut et beslutningsforslag under EM 2016 om at Naalakkersuisut pålægges at arbejde for en målrettet ansættelsesstrategi samt uddannelses- og efteruddannelsesindsats inden for 10 år skabes et rekrutteringsgrundlag, som vil gøre det muligt at besætte 60-70 % af alle chef- og souschefstillinger i Grønlands Selvstyre og i de nettostyrede virksomheder med kvalificerede dobbeltsprogede ansøgere. Beslutningsforslaget er stillet af inatsisartutmedlem Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit.

Naalakkersuisut udarbejdede en redegørelse, der belyste, hvordan det bedst kan sikres, at der lægges større vægt på det grønlandske sprog og kendskab til vor kultur og samfund ved besættelse af stillinger i det offentlige. Redegørelsen blev omdelt på FM 2017. Dertil udarbejdedes ”Cirkulære om ansættelse om personale i centraladministrationen samt direktører i de nettostyrede virksomheder mv.” Cirkulæret trådte i kraft den 1. oktober 2017.

Dette vil medvirke til, at samtlige stillinger i den offentlige administration på sigt bliver besat af personer, der er grønlandssprogede, da Naalakkersuisuts mål er at få en grønlandssproget administration.

Naalakkersuisut erkender, at der er mangel på grønlandssprogede læger i sundhedssektoren, jurister og andre fagpersoner i den offentlige administration. Det vil være på sin plads at lave en udredning om, hvor stor denne persongruppe er, for at kunne komme med forslag til tiltag for denne gruppe.

Inatsisartut har ved flere samlinger behandlet en række forslag, der vedrører sprog i det offentlige, og Naalakkersuisut vil fortsat arbejde for at forbedre forholdene for det grønlandske sprog og servicering af grønlandssprogede borgere i den offentlige administration.

Som afslutning kan Naalakkersuisut nævne, at ”Forslag til tiltag indenfor sprogområdet” omdeles her under Inatsisartut efterårssamling 2017, og denne skal være med til at styrke det grønlandske sprog således målet om en grønlandssproget administration kan opfyldes indenfor en overskuelig årrække. I denne er der også beskrivelse af tiltag for de persongrupper, som har grønlandsk som andetsprog.

Med disse bemærkninger ønsker Naalakkersuisut en god debat i Inatsisartut.